

Kaunis ooperiõhtu külalissolistiga

Puccini "Madama Butterfly" Estonia Teatris 18. jaanuaril. Nimiosas Chieko Okabe

Mul on täitsa üksipuha, kas Jaak Vausi ooperikujundust peetakse rohkem või vähem jaapanipäraseks (või kirutakse hoopis eklektiliseks), sobiva atmosfääri tegevustikule loob ta küll. Kaasa aitab väga meeleolukas valgusrežiim (huvitavad külgvalgused!), mis tuleneb sedavõrd partituurist, et kooskõla muusikaga on tähelepanuväärne. Eklektikasse kalduvad aga Ivo Niggolo kostüümid. Teater on läinud kulukamat rada — materiaalselt kokkuhoidu silmas pidades võinuksid siin kasutamist leida mängukavast niikui nii mahavõetud "Mikaado" imeilusad kimonod.

Neeme Kuninga lavastus on üsna rahulik ja tavapärane, ilma erilise efektiivsemiseta ja nippide otsimiseta. Mõõdukalt on rõhutatud jaapani kombestikku, jättes eelise puhtale vokaalsele esitusele. Täit põhjendust ei leidnud ma vaid III vaatuse avastseenis ja finaalis Butterfly maja "pooldumise" külgedele. Ilmselt oli see lavastaja *idée fixe* näidata kauguses Butterfly'd ja paremat lahendust ei jõutud välja mõelda.

Esmaspäevast etendust lausa reaetenduseks pidada ei saa,

HENNO SAARNE foto

sest nimiosas laulis jaapanlanna Chieko Okabe (esmakordselt Estonia laval möödunud aasta veebruarikuus). Võiks oletada, et jaapanlanna esitus jaapani tragöödiast loob eesti põhjamaisusega selge vahe meie kahjuks, ent tänu lavastuse eelpoolnimetatud mõõdukale kombestikule oli üldpilt ühtlane.

Muusikaliselt kujunes sel õhtul peategelaseks orkester (dirigent Vello Pähn). Esitus oli sügavalt emotsionaalne ja kaaskiskuv, orkestri kõla kompaktne ja värviderohke.

Solistidest võlus kõige enam vokaalset kõrgvormi näitav Ivo Kuusk Pinkertoni osas. I vaatuses saigi Pinkertoni-vaatus. Ivo Kuuse soe ja varjundirohke hääli ning nüansirikas osakäsitlus tekitas isegi dramaturgiliste rõhkude nihke. On ju autoritel Pinkertoni seiklus- ja eksotikahimu vastandatud Cio-Cio-Sani noorusele, puhtusele ja sügavast armastusest kantud õnnetundele. Chieko Okabe I vaatus oli esitatud üsna keskpärase mängu ja vokaaliga, tema Butterfly oli pigem ohvritallena

kuuletav kui armunud ja õnnelik. Hääleliselt jäi ta nõrgaks, segama kippus keeleotsa-s. Pärast II vaatuse suurt aariat Chieko Okabe aga avanes (arias eneses jäi orkestrile alla). Dramaatilise pinge kasvades vabanes ta sisemisest surutisest ja näitas järjest enam mängulist sügavust ja vokaalset meisterlikkust. Etenduse lõppedes olid publiku braavo-hüüded igati teenitud.

Teistest rollidest olid huvitavamad Villu Valdmaa libekeelne kupeldaja Goro, Marika Eensalu karge Suzuki, Tarmo Silla soliidne konsul ja Annika Tõnuri kaunis Kate Pinkerton. Mati Palmi preester Bonzo oli vokaalselt korrekne, ent kostüüm ja grimmi tegid esinejast mongoli nõia, kes sobiks rohkem laste õudusfilmis. Väiksemad osad olid lavastajal vähem läbi mõeldud ning jätsid külmaks nii osatäitjad kui ka vaatajad.

Lõpetuseks publikust. Teadmine, et ooper esitatakse originaalkeeles, häälestab meil publikut teatrisse tulemise vastu. Mujal maailmas toob see saali rahvast juurde. Või on eestlase sisemise kultuuri kiht tõepoolest nii õhuke, et vepe kombe kohaselt nõuab jaapanlasteltki maakeeles väljendamisostust? Igal juhul jäid paljud ooperisõbrad ilusast elamusest ilma.